

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XXI

urn:nbn:de:bsz:31-97032

lum, ab opposita impediatur ciuce. *Panciroll. de Veterib. Deperd. l. 1. Iris* candida etiam gemma est. Si habet sexangulam formam, exposita Solis per fenestram penetrantibus radiis, arcus cœlestis in aduersam parietem jacit colores. *Adamas* in multis invenitur metallis. Nucleum avellanæ non excedit Indicus, milii magnitudinem Cenchros: *Agricola. l. 6. de fossil.* Multa de ea Veteres. Nullis, nempe, ictibus frangi posse, Magneti vim adimere, igni ita resistere, ut nunquam incalcescat. Contrarium experti Neoterici. *Camer. Memorab. Medic. cap. 8. m. 42.* Nam & in scobem malleo redigitur, & ferreo atteritur pistillo. Ignibus cedit, & in calcem flamma diuturna redigitur. Attamen, quamvis igni appositus horæ spacio suum amittat splendorem, eundem recuperat politus, minuto splendore. Expertum, in mutuo attritu sic glucinari, ut facile separari non possit. *Bodin. Theatri Natura, l. 2. Visus* ubi incaluisse trahere festucas: *Garzias ab Horto, l. 1. Arom. cap. 47.* Pulverem illius propinatum dysenteriam gignere hæcenus creditum, falsum compertum. Devoraverunt quosdam mancipia ut furtum tegerent, integros illæsa egresserunt valetudine. Drachmæ unius pondere sub forma scobis propinatus non magis quam panis obfuisse dicitur. *Cardan. l. 2. tract. 5. Contrad. 9.* Turcarum Imperator 50000. aureorum pro uno dedit.

C A P U T XXI.

DE OPALO, SMARAGDO,
Heliotropio, & Topazio.

Opalus gemma est, quæ cum inclinatur, est illi carbunculi tenuior ignis, est amethysti fulgens purpura, est Smaragdi virens mare, & cuncta pariter incredibili mixtura lucentia. *Smaragdus* vicinum ærem proprio ita inficit tinetu, ut nec lucernis, nec umbris cedat. Hinc in aquam positus major apparet spectantibus. Qui non omnino virides ex illis nascuntur, vino & oleo.

& oleo meliores fiunt. Tanta perrarò magnitudinis, figillorum ut recipiant sculpturas. Haud exiguus tamen in Cœnobio agri Lugdunenſis; & qui Pragæ in Sacello Divi Venceſlai viſebatur, dodrante hoc major eſt. *Bodin. l. 2. Theatri.* Longior Magdeburgi quem pars turtitæ capſulæ, in qua Euchariſtia geſtatur, continet. Othonis primi capulum cultelli fuiſſe dicunt. Inventa aliquando in Cypro gemma eſt, cujus pars Smaragdus dimidia, dimidia Iaspis. Vis Smaragdo mira eſt. Venenorum & venenatorum hoſtis eſt morſuum: imò ſi ab iis vincatur, rumpitur. Coxæ mulieris alligatus partum promovet; ventri impoſitus, retinere dicitur. *Senner. l. 5. Epitom. ſcient. Natur. cap. 5.* Annulo incluſus, aut à collo ſuſpenſus, ſi nudam contingat carnem, ab apoplexia præſervat. *Plater. l. 1. deſ.* Cognitum mortui Domini digitis quibus fuit geſtatus, obſilire. Rei veteræ quoque eſt impatiens, nam ſi dum commiſcentur corpora, contingat cutim, rumpitur. Non dubitavit *Albertus* aſſerere Regi Hungariæ benevolentiam conjugalem exhibenti, in tres divulſum fuiſſe partes. *Heliotropium* ſanguineis gemma diſtincta eſt venis. Dejeſta in vas aquæ, fulgorem Solis accendentem percuſſu mutat ſanguineo. Extra aquam ſpeculi modo ſolem accipit, deprehenditque deſectus, ſub euntem Lunam oſtendens. *Topazius* non tranſlucet modò, ſed etiam mirificè lucet exitque in colorem auro ſimilem fulgor. Magnitudine cæteras vincit gemmas. Inde enim Arſinoæ Ptolemæi Philadelphi uxori, facta ſtatua quatuor cubitorum, & in delubro, aureum quod nominatur ſacrata.

CAPUT XXII.

DE AMETHYSTO, HYACINTHO,
Sardoniche & Onychite.

A *Methyſtus* ſic dicitur, quod uſque ad vini accedens colorem priuſquam eum deguſtet in violam deſinat. *Plinius l. 21. cap. 8.* Umbilico adnotus,